

کُلِّ سَبَبٍ نَسَبٌ يَنْقُطُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ الْاِسْبَاطِ وَ نَسَبِي وَ صَهْرِي

رضی اللہ عنہ
غوث الاعظم
نسب حضرت
۱۳۴۰ھ

حفظ المریدین

تصنیف سیادت و نجابت و سنگاہ جناب مولانا میر سید احمد شاہ صاحب قادری
الحسنی الحسینی ہمدانی دام مجیدہ - حسب فرمایش جناب مولانا میر سید احمد شاہ صاحب
قادری ہمدانی دام مجیدہ (ابوہتنام خادم خاندان غوثیہ
غلام محمد و نور محمد قادری تاجرت گت مہاراج رنیر گنج بازار سنگر کشمیر
در مشیخ اسلامیہ سیم پر لیل لہور باہتمام مولوی عبدالرشید منیر علی شاہ

محکم دلائل سے مزین و متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ

۱۹۱۵

هُوَ الْقَادِرُ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

شکر۔ بسم اللہ نخستین تاج این فرشتا بعد از ان این کاخ ایمان است ذکر چار یار بو حنیفہ صاحب مذہب امام اعظم است رحمت حق باد بر آواج شان فی کلّ حین	زان پس اورنگ و فقر نعت پیغمبر شد است زینت و زیبائی و آرایش او فرشتا حضرت نعمان ثابت کو بدین رہبر شد است نیز بر اجاب و بر اتباع شان یکسر شد است

در بیان محبت اہلبیت علیہم السلام

حکم آمد از خدا حبّ بنی وحبّ آل گفت بنہادم در امت این و بس امر عظیم گر چه شرف المرء بالعلم و ادب فرمودہ اند ہر نسب انیت در دنیا دوام و ہم قیام گفت حق آل من ہر کس شناسد بیکان او چو ابراہیم فرمودہ دعا بر آل خویش مَدَعَارِ سَعِی حَبِّ آلِ او باشی مدام	ہم مودّت با قریبانش مودّت تر شد است آن یکے قرآن دوم عترت بوصف اہل شد است حبّ اہل بیت لیکن ہر دو را مصدر شد است لیک نسل پاک او پایندہ تا محشر شد است لیک شناسد ہر آن کو مرد بد گو ہر شد است زان بر امت این دعا در نماز اکثر شد است از نبی ہر مومن این امر را تا مرشد است

در مناقبت حضرت غوث الاعظم رضی اللہ عنہ

شکر لید حال من در ہر نفس بہتر شد است گر چه ہر یک ز اولیا و اتقیا نجم ہدایت شاہ جیلان میر میران آن شبہ عالم پناہ آن محی الدین لقب از آل پاک مصطفی اسم پاکش بشمار و زانہم بس پر شرف ز آل پاک حیدر و زہرا بود او یادگار فیض او جاری بود در آسمان در زمین ہست نام پاک او در زبان جن و انس بدشاہ قول و فعلش چون بجد خوشن	غوث الاعظم تا مرا سایہ فکن بر سر شد است شاہ جیلان در ہمہ اقطاب همچون نور شد است آنکہ طبلش در زمین و آسمان اشہر شد است در زمین و آسمان غوغای فیضش بر شد است یازدہ اسمش کہ در و خلق بحر و بر شد است نور چشم حضرت شہیر و ہم شیر شد است رہنما کے اولیائے اصغر و اکبر شد است مومنان را ہر زمان چون حرز جان پرور شد است موجب آن محی دین پاک آنسر و شد است

نبش سوی رسول الله اذان گشته قوی
 هست زیب گردن هردوست حق پای او
 بارک الله نام پاک او چو اسم اعظم است
 بود برکتش علامت از قد مہائے نبی
 نے مگس بر جامہ و جہش نشسته پیچ گاہ
 قیصر و خاقان بسنگ آستانش جہہ سا
 گرد در گاہش بچشم جملہ سامان تویت
 شان او در اولیا و اصفیا ممت از تر
 گفت و اشوقا الی لقاءِ اخوانی نبی
 بود او صدیق ہم افرا و ہم اتاد و قطب
 قول او در پہچہ الاسرار دیدم من کہ گفت
 پایے او بر فرق جملہ اولیا و اصفیا
 اولیا مالذ خاک آستانش بر جبین
 اولیا و اصفیاے عالم از روی یقین
 نایب است و وارث جد خود آن غوث الوری
 گر کسے زین سلسلہ گیر دگمان بد بدل
 گفت ہستم شیخ شیخان طریقت مائے دین
 گفت عطشان طریقت را منم آب حیات
 اسم پاکش ہر زمان و در زبان دارم بجان
 من بصدق دل چو کردم منقبت خوانی او
 شیا اللہ کینظر بر حال این بچارہ کن
 بہر و صفائی تو ہر موی احمد شد زبان
 چون عطا شد ذوالفقار مہر تو در دست
 لی ہمین احمد مبدحت منقبت خوانی کند
 اسی در درج سیادت وی مہر برج یقین

چون نبی از ذات پاکش صفنا اظہر شد است
 انقیاد حکیم او بر ہر ولی آجدر شد است
 حل نمائے عقدہ مائے مشکلات اکثر شد است
 بوی خوش اندر عرق از عطر بویانتر شد است
 اینچنین او صاف پاکش در کتب ذکر شد است
 فاخر از دربانے کوئے درش سنجہ شد است
 خاک کوش زینت تاج سر قیصر شد است
 ہجو اند را بنیا شان نبی بہتر شد است
 این اشارت ہم بہ محی الدین پیغمبر شد است
 ہم را صاحب نبی مبشر از انسور شد است
 جسم من نبود کہ جسمم جسم پیغمبر شد است
 زانکہ از حکیم نبی این امر را مامور شد است
 زیر حکمش جن و انس و ہم ملک کشید شد است
 کامیاب از جام فیض آن نکو محضر شد است
 کز ظہورش شرع و دین بازیت و بافر شد است
 شیر اگر باشد چو سگ خوار و ذلیل آبر شد است
 زانکہ جدم شہر علم و باب آن جیدر شد است
 دیدگان را خاک بایش کحل شکر شد است
 زانکہ نامش بر دلم در روز و شب محور شد است
 هست امیدم کہ غوث الاعظم یاد شد است
 کز نگاہت سارقے را خلعتے در بر شد است
 کی ز من چیزے بغیر از مدح تو اظہر شد است
 زان سبب دشمن بمن لرزہ چون عمر شد است
 ہر یک از جن و بشر از مدح تو آفر شد است
 کینظر بر حال احمد کن کہ بس مضطر شد است

ہرگز این منظوم احمد یاد دار دیا بخواند
اولیا را شد ولایت حاصل از برکات او
تاج راس المؤمنین تعلیم پاکش آمد
ز و بشیر آمد اویس و ہم جنبید و ہم

شاہ جلیلان ظاہر و باطن با ویاور شد است
خلعت شاہی از و مرقطبا در بر شد است
دُزد را ملبوس قطبیت از و در بر شد است
کہ محی الدین جبلی عارف اخیر شد است

در ترجمہ مقولہ ہائے آنحضرت رضی اللہ عنہ

در قصیدہ روح فرماید کہ قبل از آدم
گفت بودم من اینس انبیاء اولیا
گفت من بودم انیس آدم و ادیس و نوح
چون بہ ابراہیم حکیم ذبح اسماعیل شد
چونکہ یعقوب نبی در ہجر یوسف شد سیر
دفع کرمان از تن صابر زہستد عای او
بلکہ باموسی و عیسی ہر زمان ہمارا بود
صد ہزاران شکر میخوانید ای مردان دین
کہ زبان آدم کہ گویم وصف آن عالیشان
نام او شیخ السماء والارض و الشیخ الشجر
بیعت و ارشاد او آمد مسلسل تا نبی
دست بیعت کردن او بہت چون کشتی نوح
اوست پیر کامل و پشت و پناہ بیکسان
ہر مریدے را کہ حامی شیخ عبدالقادر
خاک پایش مخلصان را بہتر است از توتیا
خاک پای بر شفاست اوست چون گل العصر
ہست یک موی شرفیش منجلی در غانیار
بیتنی بالائف فرمودست و شان میرد
گفت واللہ روز محشر ہر محب و ہر
گفت واللہ بر سر جمع مردان دست من

در مقام حب و قربت بر سرم افشید است
زان سبب بر من کرم از مالک داد شد است
با خلیل آدم چو آتش را گل آختر شد است
آن کبش از جتہ الما و از من اجضر شد است
غوث اعظم اندران بیت الحزن غمخو شد است
لحن داؤد نبی از صوت او خوشتر شد است
با محمد در شب معراج مونس تر شد است
زانکہ از درج نبی پیدا چنین گوہر شد است
خود زبان عقل و فکرم زین بیان آفر شد است
ہم بود شیخ الحجر ہم شیخ کوہ و در شد است
منہتی این سلسلہ تا مرتضیٰ حیدر شد است
ہر کہ شد داخل دران از غم رہا آسیر شد است
مخلصان را دستگیر و شافع محشر شد است
کہ شود خائف گرش دشمن جہان کبیر شد است
گر در اہش درد ماغ ما بہ از غمب شد است
زانکہ از گرد رہش چشمان گور ابصر شد است
آن زیارتگا و خاص عام این کشور شد است
لایقوم الفخ فرمانش مبشر تر شد است
بر و خواہم در جہان ایمن زحق آسیر شد است
چون فلک سایہ فکن بر مرکز انبر شد است

گفت و الله هر میدی را شوم من سنگی
 نت باز آشتیم در عالم علوی لقب
 گفت اتم فاطمه بنت محمد مصطفی است
 من مغرب باشم او گر بمشرق در شد است
 بلبل الافراخ نام من به بحر و بر شد است
 آب من شاه علی شیر خدا صدف شد است

در بیان نسب نامه آنحضرت رضی الله عنه

والدش سید ابوموسی صالح جنگ دوست
 میر عبد الله که ابن میر یحیی زاهد است
 بود او فرزند آن بو بکر داودی لقب
 دوست ابن میر عبد الله ثانی صالح او
 دوست نور چشم عبد الله محض و المجل
 دوست فرزندان امام حسن ابن علی
 ام پاکش فاطمه بنت ابو عبد الله است
 زین سبب حسنی حسینی جعفری کز جد و
 هست تصنیف شریفش غنیه در ردیف
 رافضی ها و رندار و بین پندار کربلا
 نسبت صدیق و عثمان و عمر هم عایشه
 نسبت نهمان و مالک شافعی و حنبلی

کابن سید میر عبد الله عالی فر شد است
 پورشمس الدین محمد آن نکو محضر شد است
 کابن سید میر موسی ثانی آشته شد است
 پور سید میر موسی الجون فرخ فر شد است
 کابن شه حسن المثنی طاهر و اظهر شد است
 افتخار اهل بیت و آل پعیبر شد است
 کوز اسفا و امام الصادقین جعفر شد است
 پشتبان اهل سنت حامی و رهبر شد است
 زان سبب نامش بجان رافضی خنجر شد است
 رفعت آل نبی که شمر را باور شد است
 بین چه گستاخی ز قول رافضی اظهر شد است
 از فضولی و تعصب رافضی منکر شد است

در بیان شهادت حضرت امام حسین رضی الله عنه و مذمت دشمنان اهل بیت

باد صدهعت بجان خارجی و رافضی
 شد لعین ابن زیاد آن دشمن آل رسول
 حیل انکار بیعت بر حسین کرده یزید
 بر خیال آنکه آل با شمی آدم به تیغ
 بهر و نیادین خود یکسو نهاد آن سنگدل
 بر امان هفته آب و غذا را بندخت
 بهر معصومان چو جتند آب از قوم یزید
 آل و اصحاب حسین چون شهیدم شد
 نیز مروان و یزید و شمر را در خورد است
 ساعی قتل حسین کز بهر سیم و ز شد است
 کینه دیرینه کز خبیث دلش در سر شد است
 پادشاهی و خلافت مرمرادر خورد است
 زان سبب لعنت بجانش تا ابد در بر شد است
 تاز جوع و تشنگی ز اجسام شان جان بر شد است
 زان شرمیان آب کی جز تیر و جز خنجر شد است
 اندران غربت حسین تنها کرب اندر شد است

بانگ زد این زیاده آن خاک ملعون هر طرف
 مان یابید و دید از هر طرف سوی حسین
 زور بازوی حسین هرگز نشد کم در نبرد
 چون حسین دانست کاینجا قتل است واقعی
 پس به تیغ شمر ملعون شد شهید آن یازمین
 صد هزاران رحمت حق باد بر روحش ام
 که تو انم شرح کردن از جهان جزو جفا
 از جفا کاری مروان و یزید و شمر و بمر
 هر یک از جن و بشر در گریه تار و زخم
 ناله کرده زمزم و بیت الحرام اندر بکا
 صد هزاران حویر عین با فاطمه در باغ خلد

کاین زمان فتح عرب بدست ما آید شد
 قاتلش را وعده انعام و سیم و زرشدا
 همتش چون شیر حق تا زیست افزونتر شد
 زان بشمشیر قضا را ضی بجان خوشتر شد
 روح پاکش طایران عرش را افسر شد
 هم بر آن حبسه که با او همدم و یاور شد
 شرح آن در روضه الشهداء مفصل تر شد
 زلزله از عرش کرسی تا بحر و بر شد
 کاندرین ماتم ز دیده خون افشان شد
 طیب و بطحا صفا و مروه لرزان تر شد
 بر شهید کربلا گریان بحشم تر شد

التجلی بجناب حضرت امام حسین رضی الله عنه

جان من باد افند بر خاک کویت یا امام
 گفت پیغمبر حسین است از من و من از ویم
 تو رحیمی و شفیقی و رفیق مومنان
 وقت تقسیم هدایا با عمر گفت این او
 گفتش ای جان مثل شان جد و پدر عمی یار
 جد ایشان مصطفی و آب شان آمد علی
 زین فضیلت بر همه کس افضل اند و سوره
 بر بیاض چشم دشمن خامه قدرت تو شد
 دور کن از دل عناد و بغض آل مصطفی
 باش محکم بر طریق الهیست مستقیم

و در دماغم گرد علینت به از غنبر شد
 زان سبب جبت تو بر هر مومنه آید شد
 قاتلت را تا ابد لعنت زحق درخور شد
 که چه ز آبنا علی تقسیم من کمتر شد
 تا که تقسیم تو با تقسیم شان همتر شد
 ام ایشان فاطمه هم عم شان جعفر شد
 جد شان چون تاجدار عرش و بحر و بر شد
 رمز هدایت از رحمت داور شد
 که تعصب را فضا و خارجی بدتر شد
 کاین سواد اعظم است و کز نبی مخبر شد

در منقبت حضرت عوث الاعظم رضی الله عنه

اوست دریائے محیط و دیگران آنهار او
 اوست روشن گوهری از کان جود مصطفی
 اوست سلطان المشایخ دیگران لشکر شد
 میوه باغ رسول الطیب اظهر شد

کس نماز حضرت سید ولی باقی خلف	از شہ احمد عیان فقط یکے دختر شد است

ورز فکر والد ماجد ناظم رساله هذا

نور چشم میرشه مقبول کاتبِ ناظم است | آنکه نامش میرسید شه حسن اشهر شد است

در ذکر سید شریف خان یاری ثم الحمید ریوری

بود ابن حضرت سید شریف خاننار
میر سید شہ قمر کو لا ولد رفت از جهان

در ذکر سادات گویچه پختی

میر سیف الدین بن سید بہاء الدین بود
ہست نور العین سیف الدین بدر الدین بنام

در ذکر سادات ربه شینگ

چهار فرزند زینب داشته سید تقی
بوسعید و شه ولی سید علی خیر الله است
پنج فرزند گرامی بود از شه بوسعید
اولین سید بزرگ و نعمت الله زان پس

ایضاً

ابن سید نعمت الله میر عبد الله بود
 هست آل میر عبد الله اندر ریۀ ینک
 نور چشم میر لطف الله ضیاء الدین بنام
 نیز ازین سادات بعضی صاحبان ریۀ ینک
 ابن سید شہ عزیز الله بود سید ملوک

در ذکر سادات ما گام - اننت ناگ

چهار فرزند از جناب حضرت سید ملوک
ثانیست سید سکندر شه سلیمان ثالث است
بود و دو فرزند سید یوسف عالی گهر
اولش سید عمر آن میردین پرورشند است
چهارمین شه میر عبد الله که عالی فرزند است
آن غلام محی الدین و قطب الدین دیگرند است

دفتر سید محمد یوسف در سال ۱۲۵۵ و در ماه محرم

چهار فرزند از نجم الدین در اودیان پورند نامشان شه افضل و سید حبیب و حسین نیز سید میر جی سید محمد هم حسن	نیز شش فرزند او در قریه قمر شد است چهارمین سید اسد نجم شه آن اکبر شد است میر احمد نیز ششم الدین دهم اختر شد است

ایضا در ذکر سادات ماگام

هست سه فرزند از سید عمر آن نامور ماند دو فرزند از سید سکندر یادگار هست ابن شه سلیمان آن یک سید ضیا هست سه فرزند از شه میر عبد اللہ بس شه امیر الدین عالی میر سید شه کبیر شه بهاء الدین جلال الدین دهم سید	میر احمد هم محمد هم حسن اخیر شد است میر فاضل هم مبارک هر دویک اختر شد است ثانی سید قمر آن پیر دانشور شد است سیف الدین سعد است و یعقوب آن بگو محضر این دو از سید غلام محی الدین الطهر شد است هر سه از قطب ثانی پیدا چو نور خورشید است

در ذکر سادات پنونجه

نیز در ملک پنونجه با تو گویم گوشدار ابن سید میر مرزا میر نور الدین بنام میر سید شه محمد احمد و سید علاء گشت روشن بر تو ذکر آل پاک سعید	مسکین اولاد سید مرز و اکبر شد است آل او در مهندی پیران سکونت داشت این سه فرزند از جناب میر شه اکبر شد است حال ایشان مبرهن نزدیک انوشد است

در ذکر سادات سوپور

ز آل خیر الله هم سید علی سید ولی هم مع الاخوان صدر الدین در سوپور شد است

در ذکر اولادان حضرت شاه ابوالحسن قادری پیشاوری مختصراً

بود سه فرزند پاک از حضرت شه ابوالحسن دو بین سید محمد غوث لاہوری که بود مسکین اولاد ایشان در پهار و کاشمر	اولین آن میرزین العابدین اشهر شد است سومین سید علی شه کامل و بر شهر شد است رفت و جاه و شتم زایشان چشمش اظہر شد است

در ذکر اولاد سید زین العابدین جد بزرگوار میر یاسین قادری خان یاری شد زین العابدین سید فقیر الله نام سید محمود کرده از ولی احمد ظہور نویز چشمش میر احمد سید عالی گھر	پور او سید ولی احمد که بس اشهر شد است میر یاسین از ایشان در جهان افخر شد است در حیات والد خود دفن در مقبره شد است

شہ فقیر اللہ ابن میر سید شہ کبیر
 آن یکی سید غنی دیگر غلام محی الدین
 لا عقب سید غنی لیک از غلام محی الدین
 نیز یک فرزند از مقبول شہ یحیی بنام
 ذکر لطف اللہ و فضل اللہ ہم سید وزیر

ز و سہ فرزند نکو معروف در قمر شد است
 سولین مقبول ز و ہم در قمر مقبر شد است
 ماند یک فرزند کوسید امیر اشہر شد است
 مسکن این زمرہ کاندز قریہ قمر شد است
 در توارنج و سیر احوال شان کر شد است

در بیان خاتمہ رسالہ ہذا

از برائے یادگار این نظم کج گنج گشتہ ام
 رشتہ این خاندان از فضل لطف کردگار
 این رسالہ از بے فخر نسب نبود و لے
 چون کند روشن غلومی و صفای عالی تبار
 جملہ احوال بزرگان است در تاریخ دج
 در زمان ماجنا میر جی محبوب شاہ
 بہ تحقیق نسب از جملہ سادات کبار
 از بے جویای احوال بزرگان سلف
 این نسب نامہ قلیل اللفظ آوردیم بنظم
 نام و ہم تاریخ این خط المردین یادین
 ناظم این شعر شیرین میر سید احمد است
 آب من سید حسن مشہور در جود و کرم
 آنج من سید محمد ہم غلام محی الدین
 نور چشم شہ محمد شہ غنی و شہ حبیب
 نیز آنج من عزیز میر سید اکبر است
 در طریق قادری اذاب خواندیم سہن
 در طریق نقشبندی نیز ہستم کامیاب
 عند ذکر الصالحین رحمت زحق نازل شود
 این مناقب بہر منکر در نظر چون زہر مار
 این مناقب چون درخت جنت و ہر شاخ پر
 این مناقب مخلصان را داغ رنج و الم

تا کہ بر این خاندان تشریح آن آیش شد است
 از بے حفظ نسب با ہمدگر اکثر شد است
 و اصطفا فی من بنی ہاشم نبی اخیر شد است
 شہرہ این خاندان ہر جا چو شمس نور شد است
 زان سبب خاموش از تشریح آن احتقر شد است
 جامع احوال آل مصطفی یکیش شد است
 حبذا بحر الجمان تصنیف او اشہر شد است
 جملہ بالتفصیل در بحر الجمان منشر شد است
 ساختم مجموعہ ہجوں رشتہ گوہر شد است
 ہر زمان بہر مریدان خواندش آجد شد است
 طالب جود و عطا از خالق اکبر شد است
 در جوار شہ حبیب اللہ باو مقبر شد است
 ہر دو را رضوان و رحمت از خدا مضمر شد است
 ابن محی الدین غلام مرتضی حیدر شد است
 لطف حق بروی ہمیشہ حافظ و یاد شد است
 نیز خالو صاحبم سید اسد رہبر شد است
 رہنمائی آن رہم صاحب دلی اخیر شد است
 قاری این نظم را ہم رحمتش در خوش شد است
 لیک بہر مخلصان چون قند و چون کر شد است
 از گلاب و یاسمن ریحان و نیلو فر شد است
 بہر دفع زہر عقرب ہمچو سیسنبہر شد است

شہ مبارک نور چشم میر سید میر سید
 جمید الدین شہ کبیر در ہمدوار در فون شد

شہ غلام الدین کہ نور العین شہ اکبر شہ سید
 صفحہ ۱۳۳ فوات یافت و بہر در فون شد

تذکرہ سادات نشاۃ
 و لاہور و ہزارہ و
 خاندان سید غلام الدین
 مظفر آبادی سادات
 اوری و بونیاب
 و کشمیر و غیرہ در سبب
 بحر الجمان درج است

وفات سید محمد ۱۲
 رجب ۱۲۳۵
 وفات سید غلام محی الدین
 ۲۱ محرم ۱۲۳۵
 مغفور تاریخ است